

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **R. E. A. D.**, zastoupena JUDr. Vladimírem Čarňanským, advokátem se sídlem Vodičkova 791/41, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 8. 2017, č. j. 4 Az 8/2015 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 13. 1. 2015, č. j. OAM-302/ZA-ZA14-K03-2014, žalovaný rozhodl, že se žalobkyni neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 24. 8. 2017, č. j. 4 Az 8/2015 – 32. Rozsudek městského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[4] Stěžovatelka poukazovala na skutečnost, že je křesťankou a že hnutí Boko Haram křesťany zabíjí. Žádná instituce nemůže přesně posoudit, zda je obava konkrétní osoby z pronásledování odůvodněná, protože každá osoba vnímá potenciální nebezpečí s různou intenzitou. Současný stav v Nigerii, tedy pokračující útoky zmíněného hnutí, ve stěžovatelce umocňují obavu, že i ona by se mohla stát jednou z jeho obětí. Proto má za to, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b) zákona o azylu.

[5] V jejím případě jsou dány i podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, neboť se jedná o vážné ohrožení jejího života v důsledku svévolného násilí v situacích vnitřního konfliktu, tedy násilí uskutečňovaného hnutím Boko Haram.

[6] Městský soud se rovněž nesprávně vypořádal s námitkou, že žalovaný vycházel při svém rozhodování z neaktuálních podkladů.

[7] Skutečnost, že stěžovatelka podala žádost o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy jí reálně hrozilo nucené opuštění České republiky, nijak nevyvrací existenci a oprávněnost jejích obav. Dokud byla v bezpečí v České republice, nemusela se intenzívně zabývat myšlenkou, co se stane, až se bude muset vrátit do Nigérie.

IV.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námítky a stěžovatelka ve své stručné argumentaci nevyložila žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[11] Ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatelka požádala dne 15. 7. 2014 o udělení mezinárodní ochrany. Uvedla, že je nigerijské národnosti, náboženským vyznáním křesťanka, nikdy nebyla členkou žádné politické strany nebo organizace, je vdaná a její dvě děti (nar. v letech X a X) pobývají v Nigérii, v České republice má manžela. V Nigérii žila v Benin City nejprve u své matky, pak u otce svých dětí. Poté, co otec jejich dětí zemřel při autonehodě, se vrátila k matce. V roce 2003 odjela do Itálie za účelem výdělečné činnosti, děti zůstaly u její matky v Benin City. Do Nigérie se vrátila v roce 2008. Svou vlast opustila znovu v létě 2010. V České republice se vdala ještě za platnosti víza v roce 2011. Sňatek s manželem uzavřeli po známosti cca 5 měsíců, žili spolu v Praze. V roce 2012 byl manžel uvězněn z důvodu neplacení výživného na jeho 3 nezletilé děti z předchozího manželství. Po cca 6 měsících byl manžel propuštěn z vězení a od té doby již spolu nežijí. Otec stěžovatelky zemřel roku 2012 při práci v buši, když na něj spadl strom, matka zemřela roku 2013 ze stesku po otci, její děti potom žily u sourozenců stěžovatelky, kteří však zemřeli při bombovém útoku v Abuje. Děti se poté přestěhovaly do vesnice s názvem Ghana k příbuzným jejich otce. Stěžovatelka se však do Ghany k dětem odstěhovat nemůže, jelikož tam nikoho nezná a s otcem svých dětí ani nebyla sezdána. Stěžovatelka dále uvedla, že její žádost o přechodný pobyt z roku 2011 byla zamítnuta, jelikož správní orgán považoval její sňatek za účelový. Vízum měla platné do roku 2012, byla si vědoma svého neoprávněného pobytu na území České republiky, neboť jí byl uložen zákaz pobytu, ale odvolala se a dosud nezná výsledek rozhodnutí. Protože si uvědomuje neoprávněnost svého pobytu, žádá o mezinárodní ochranu a chce si tak v České republice legalizovat pobyt.

pokračování

[12] Situací v Nigerijské federativní republice s ohledem na působení teroristické skupiny Boko Haram a její relevanci při posuzování žádostí o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 4. 8. 2016, č. j. 10 Azs 122/2016 – 34. Nejvyšší správní soud zde uvedl, že „*nikdy nebylo zpochybněno, že hnutí Boko Haram je islamistickou teroristickou organizací. Její vliv je však v důsledku operací státních orgánů roztržštěn a geograficky izolován na severovýchodě země. [...] Stěžovatelku nepronásledovaly státní orgány, ale ozbrojená teroristická skupina, kterou nigerijské státní orgány rozhodně nepodporují, ale cíleně potírají (srov. rozsudky NSS ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 – 37, nebo též ze dne 10. 9. 2015, č. j. 2 Azs 189/2015 – 22, bod 16 a násl.). Stěžovatelka se s žádostí o pomoc neobrátila ani na státní orgány, ačkoliv tak učinit mohla a měla. [...] Nevyužila ani možnost přesídlení do jiné, bezpečné části země, v níž teroristé neoperují.*“ V usnesení ze dne 14. 3. 2016, č. j. 2 Azs 302/2015 – 49, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*poukazovala-li stěžovatelka také na strach z násilností páchaných skupinou Boko Haram, pak Nejvyšší správní soud uznává, že na území Nigérie probíhaly a probíhají některé místní a regionální konflikty. Není však důvodu se domnívat, že by se stěžovatelka v případě návratu do vlasti dostala do odlišného (horšího) postavení než ostatní obyvatelstvo. Federální vláda se snaží o konsolidaci poměrů, i když to s ohledem na dobu, po kterou nestabilní situace v jednotlivých částech této země panovala, není rozhodně jednoduché (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2013, č. j. 4 Azs 35/2012 – 68). Stěžovatelka nepředložila žádný důkaz, na základě kterého by bylo možné se reálně domnívat, že by jí v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestu. Nebroží jí ani vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, jelikož se Nigérie nenachází ve válečném stavu a na celém území této země neprobíhá vnitřní ozbrojený konflikt (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68). Lokální problémy v podobě zhoršení bezpečnostní situace z důvodu bojů mezi nigerijskou armádou a příslušníky islamistické sekty Boko Haram, nadto izolované v severovýchodní části Nigérie, jsou tedy řešitelné vnitřním přesídlením.*“

[13] K otázce vnitřní ochrany (někdy též označované jako „možnost vnitřního útěku“ či „možnost vnitřního přesídlení“) rovněž existuje bohatá a konstantní judikatura (srov. rozsudky č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. j. 5 Azs 40/2009 - 74 a č. j. 4 Azs 99/2007 - 93). Nejvyšší správní soud k této otázce v usnesení č. j. 7 Azs 19/2012 - 22 konstatoval, že „*lokální problémy jsou také řešitelné vnitřním přesídlením. Koncept vnitřní ochrany je jen vyjádřením zásady subsidiarity mezinárodní ochrany. K tomu lze dodat, že posuzování možnosti vnitřní ochrany lze plně vztáhnout nejenom k azylu, ale též k tzv. doplňkové ochraně ve smyslu § 14a odst. 1 zákona o azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2012, č. j. 2 Azs 29/2011 - 70, dostupné na www.nssoud.cz).*“

[14] Nejvyšší správní soud podotýká, že s ohledem na výše uvedené nemohou stěžovatelkou uplatňované kasační námitky obstát. Stěžovatelka pochází z města Benin City, které se nachází v jihozápadní části Nigérie. Jedná se tedy o místo, které není zasaženo působením teroristického hnutí Boko Haram. Ojedinelé teroristické útoky tohoto hnutí v Benin City, tedy s delším časovým odstupem, nemůžou na tomto závěru nic změnit. Strach stěžovatelky z násilí páchaného hnutím Boko Haram tedy nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

[15] Pokud jde o neaktuálnost a nedostatečnost podkladů pro rozhodnutí, Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný pro účely svého rozhodnutí vycházel z dostatečně aktuálních a objektivních podkladů, jako např. z Informace MZV ze dne 16. 4. 2014, Výroční zprávy Human Rights Watch ze dne 21. 1. 2014, Informace Velvyslanectví Nigerijské republiky v Praze ze dne 11. 2. 2013, Zprávy Ministerstva vnitra Velké Británie ze dne 6. 4. 2013, Zprávy Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv za rok 2013 ze dne 27. 2. 2014 a dále z aktuálních článků ČTK. Zprávy organizace Human Rights Watch jsou přitom obecně vnímány jako dostatečně objektivní a nezávislý zdroj informací. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu. Stěžovatelce byla dána možnost seznámit se s výše uvedenými

informacemi, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Stěžovatelka této možnosti nevyužila (viz protokol ze dne 21. 11. 2014). V této souvislosti se Nejvyšší správní soud ztotožňuje i s názorem městského soudu, že situace v Nigérii není natolik dynamická, aby byly zjištěné informace po několika měsících zastaralé. Navíc sama stěžovatelka ani neuvádí, že by v mezidobí došlo k výraznému zhoršení bezpečnostní situace v Nigérii, a taková skutečnost nevyplývá ani z aktuálních informací ČTK, které měl žalovaný v době rozhodování k dispozici.

[16] V případě stěžovatelky je nutno poukázat i na to, že s ohledem na uvedené skutečnosti (viz bod 11 tohoto usnesení) je zřejmé, že o udělení mezinárodní ochrany požádala proto, aby si legalizovala svůj pobyt na území České republiky a vyhnula se tak správnímu vyhoštění. V jejím jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[17] S poukazem na shora uvedené důvody odmítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[18] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. října 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu